

*Załącznik
Do Uchwały Nr XXXII/162/2013
Rady Gminy Szaflary
z dnia 25 marca 2013r.*

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013 – 2015

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szaflarach

I. Wprowadzenie

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.), zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny. Program ten powstał w oparciu o systematycznie dokonywane rozpoznanie problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy sytuacji w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną na poziomie lokalnym.

Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Rodzina i stwarzane przez nią możliwości dają dziecku poczucie więzi i doświadczenie niezmiernie ważne dla jego rozwoju. Praca z rodziną powinna więc być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Istotą działań powinno być stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego systemu powinny zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony był szybki do niej powrót dla tych dzieci, które z uwagi na ich dobro, okresowo musiały zostać umieszczone poza rodziną.

Mając powyższe na uwadze uznano, że bardzo duże znaczenie mają działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i wychowywaniu dzieci, przeciwdziałające powstawaniu problemów lub pozwalające je rozwiązywać we wczesnym okresie ich pojawiania się. Podstawowym narzędziem działania na rzecz dziecka jest praca z rodziną. W wyniku pracy z rodziną powinna ona osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone. Profilaktyka rodzinna musi być rozumiana jako interdyscyplinarne działania i wsparcie ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny w samorządzie. Działania profilaktyczne powinny być prowadzone przede wszystkim w gminie.

Obowiązujący system pomocy społecznej nałożył na gminy obowiązek zabezpieczenia podstawowych potrzeb rodzin i dzieci, zaś zadania specjalistyczne takie jak poradnictwo rodzinne oraz zapewnienie opieki i wychowania dzieciom poza rodziną powierzył zarówno gminom jak i powiatom.

Pierwszoplanową rolę we wspieraniu rodziny naturalnej stanowi samorząd gminny i działający w nim ośrodek pomocy społecznej. To ośrodek pomocy społecznej ma ustawowy obowiązek prowadzenia działań profilaktycznych wobec rodziny niewydolnej społecznie a w razie potrzeby udzielania jej profesjonalnej niezbędnej pomocy różnego typu. Rodzina powinna przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym otrzymać daleko idącą pomoc w formie wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz pracy socjalnej. Ta pomoc powinna być silnie skorelowana z pomocą materialną adresowaną do rodzin o najniższych dochodach tak, aby zahamować proces umieszczania dzieci w zastępczych formach opieki z powodów ekonomicznych.

Samorząd gminny zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powinien wspierać rodzinę poprzez tworzenie systemu opieki, w tym sieci placówek publicznych i niepublicznych zapewniających opiekę i wychowanie w systemie dziennym bez konieczności opuszczania środowiska lokalnego np. świetlice środowiskowe, przedszkola i żłobki. Tylko w środowisku lokalnym możliwe jest organizowanie samopomocowych grup wsparcia poprzez pobudzenie aktywności społecznej.

Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach

z tytułu nieponoszenia opłaty przez rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

Podstawy prawne Programu:

Działania w zakresie rozwoju profilaktyki i wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych realizowane w ramach niniejszego Programu, podejmowane w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
2. Konwencja o Prawach Dziecka,
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 nr 142 poz. 1591, z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182)

II. Charakterystyka Programu

Głównym celem Programu jest wzmocnienie wsparcia dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka a w przyszłości ograniczenie liczby dzieci objętych pieczą zastępczą. W zakresie celu głównego mieszczą się cele szczegółowe jak budowa systemu wspierania rodzin biologicznych mających trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz zapewnienie właściwej opieki, wychowania i możliwości kontynuowania nauki dzieciom pochodzącym z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, a także pomoc w ich usamodzielnieniu. W systemie wsparcia rodzin uwzględniona została hierarchia wartości i kolejności działań. W pierwszej kolejności wszystkie działania winny być skoncentrowane na wsparciu rodziny biologicznej, a następnie na pomocy dziecku, które nie może przebywać we własnej rodzinie, w postaci umieszczenia go na czas określony w rodzinie zastępczej, a tylko w wyjątkowych przypadkach w placówce opiekuńczo-wychowawczej. System wspierania rodziny zakłada szczególną rolę gminy na poziomie podstawowym. Program zawiera szereg działań profilaktycznych realizowanych na poziomie gminy przez jednostki administracji oraz różnego typu organizacje pozarządowe, a także osoby fizyczne. Zasadniczą rolę we wspieraniu rodziny stanowią pracownicy socjalni. To oni poprzez znajomość środowiska lokalnego mają dogodną pozycję w ocenie zagrożeń rodzin. Mogą proponować realną pomoc,

a także dokonując analizy sytuacji poszczególnych rodzin proponować najskuteczniejsze wsparcie. System taki zakłada wsparcie rodziny w postaci czystej pracy socjalnej, w której pomoc finansowa i materialna leżałaby w kompetencji ośrodka pomocy społecznej, natomiast asystent rodziny miałby za zadanie towarzyszyć rodzinie w organizacji i wypełnianiu przez nią codziennych obowiązków. Asystent rodziny ma w założeniu pełnić odmienną funkcję od pracownika socjalnego. Przede wszystkim jego elastyczny, zadaniowy czas pracy dostosowany będzie do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Na skuteczność jego działań wpłynie także zasada wykonywania zadań przy współpracy z instytucjami. Ponadto forma jego zatrudnienia zakładająca znaczną mobilność i dyspozycyjność, oraz zasada indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy z konkretną rodziną, będą niewątpliwie przyczyniać się do wzrostu efektywności wykonywanych przez asystenta rodziny zadań.

Istotną rolę w pracy z rodziną odegrać mogą sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione, rodziny rówieśników dzieci. Celowe jest zbudowanie sieci rodzin chętnych do służenia pomocą systematycznie lub w sposób doraźny, w razie potrzeby. Rodzina w kryzysie będzie mogła skorzystać, przy wypełnianiu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych, ze wsparcia ze strony innej rodziny ze środowiska lokalnego, tzw. rodziny wspierającej. Działania skierowane na rzecz rodzin muszą być wzmocnione poprzez inne aspekty pomocy, w tym głównie świadczenia pieniężne oraz niepieniężne w ramach pomocy społecznej, wyrównywanie różnic socjalnych, wspieranie w realizacji potrzeb bytowych, szans życiowych czy asekuracji w obliczu zagrożeń życia codziennego.

Program uwzględnia uwarunkowania gminy Szaflary i rozwiązania wynikające z obowiązującej ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz występujące i przewidywane potrzeby w tym zakresie. Zapisane do realizacji zadania ukierunkowane są na wielodyscyplinarne wspieranie rodzin naturalnych, rozwój form rodzicielstwa zastępczego oraz stworzenie niezbędnej bazy instytucjonalnej.

Założenia programowe

- Dziecko jest samodzielnym podmiotem, ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną wymaga szczególnej opieki i ochrony prawnej.
- Dziecko jako istota ludzka wymaga poszanowania jego tożsamości, godności i prywatności.
- Dziecko ma prawo do stabilnego środowiska wychowawczego.
- Dziecko ma prawo ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.
- Dziecko ma prawo do kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku.
- Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczną.

- Rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania dziecka.
- Każde dziecko powinno dorastać i wychowywać się przede wszystkim w rodzinie naturalnej.
- Państwo ma wspierać rodzinę, a nie wyręczać ją w jej funkcjach.
- Bez koniecznej potrzeby nie należy ingerować w życie rodziny.
- Wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem.
- Jeżeli ingerencja jest konieczna, należy próbować chronić dobro dziecka – udzielając wsparcia całej rodzinie.
- Celem wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.
- Głównym celem umieszczenia dziecka poza rodziną powinno być doprowadzenie do sytuacji umożliwiającej powrót dziecka do rodziny.
- Praca socjalna z rodzicami biologicznymi dziecka powinna być prowadzona także po zabraniu go z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do domu.
- Dzieci pozostające poza rodziną powinny być umieszczane przede wszystkim w rodzinnych formach opieki zastępczej.
- Dziecko przebywające poza rodziną powinno mieć kontakt z rodzicami.
- Dziecko ma prawo do pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Program jest jednocześnie rozwinięciem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szaflary na lata 2005 – 2013, która zostanie w 2013r. zaktualizowana.

III. Diagnoza

Gmina Szaflary jest gminą wiejską o charakterze głównie rolniczym, położoną w południowej części województwa małopolskiego w powiecie nowotarskim, składającą się z siedmiu sołectw.

Gminę Szaflary zamieszkuje 10.572 mieszkańców (5.287 kobiet i 5.285 mężczyzn). W 2011r. pomocą społeczną objętych było 174 rodziny, w 2012r. 146 rodzin.

Tabela nr 1. Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy
(stan na 31.12.2012r.)

Bezrobotni				Z prawem do zasiłku		Poszukujący pracy			
ogółem	kobiety	W tym niepełnosprawni		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	W tym niepełnosprawni	
		ogółem	kobiety					ogółem	kobiety
477	226	14	2	60	33	5	2	2	1

Tabela nr 2. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	31	100
2	22	97
3	27	149
4	23	146
5	8	58
6	1	8
7	2	22

Tabela nr 3. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	2011	2012
Rodzina zastępcza	7	7
Domy dziecka/placówki	3	2

Tabela nr 4. Powód trudnej sytuacji życiowej rodziny

Powód trudnej sytuacji życiowej rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	174	659
sieroctwo	0	0
bezdomność	3	3
potrzeba ochrony macierzyństwa	6	28
w tym wielodzietność	37	239
bezrobocie	72	254
niepełnosprawność	75	235
długotrwała ciężka choroba	45	89
bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	13	58
w tym rodziny niepełne	14	48
rodziny wielodzietne	27	169
przemoc w rodzinie	1	7
alkoholizm	6	12
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	5
zdarzenia losowe	0	0

Jak wynika z powyższej analizy trudności w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny wynikają głównie z braku środków utrzymania generowanych bezrobociem i niepełnosprawnością, a także bezradnością w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Powyższe dane wskazują również, w jakich aspektach należy pomóc rodzinie, aby prawidłowo mogła funkcjonować i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju dziecka.

Obecnie na terenie gminy funkcjonuje 8 rodzin zastępczych, w których wychowuje się umieszczonych w nich 10 dzieci. Rodziny te objęte są obowiązkową, stałą pomocą ze strony Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu. Z 8 rodzin funkcjonujących na terenie Gminy Szaflary dwie rodziny mają nadzór kuratora sądowego nad wykonywaniem przez nich funkcji rodziców zastępczych.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie

przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

Opieką Gminnego Przedszkola w Szaflarach objętych jest 54 dzieci. Edukacja szkolna w Gminie Szaflary realizowana 8 szkołach podstawowych – łącznie 888 uczniów oraz siedem gimnazjach – 374 uczniów.

Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z dwudaniowych ciepłych posiłków ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2012 r. z nieodpłatnych posiłków korzystało 200 dzieci.

Cel strategiczny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Miejsce realizacji: obszar Gminy Szaflary

Czas realizacji: 2013 rok do 2015 roku

Adresaci Programu:

1. Rodziny wychowujące dzieci, a jednocześnie: niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, ubogie i zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.

Koordynator Programu:

Samorząd Gminy Szaflary poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Szaflary

Partnerzy:

Administracja samorządowa;

- Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Targu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szaflarach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Szaflary,
- Placówki oświatowe,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Szaflarach,

Administracja rządowa;

- Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Inne instytucje;

- Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu,
- Prokuratura Rejonowa w Nowym Targu,
- Sąd Rejonowy w Nowym Targu - Wydział Rodzinny i Nieletnich, Wydział Karny,

- Sąd Okręgowy w Nowym Sączu – Wydział Cywilny,
- organizacje pozarządowe i społeczne.

Źródła finansowania Programu:

- środki budżetu Gminy Szaflary
- środki budżetu Państwa
- środki pozyskane z innych źródeł, m. in. z funduszy strukturalnych UE, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów

IV. ZASOBY:

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szaflarach;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szaflarach;
- 3) Urząd Gminy Szaflary;
- 4) Gminne Przedszkole Publiczne w Szaflarach;
- 5) Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Szaflarach;
- 6) Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Zaskalu;
- 7) Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Skrzypnem
- 8) Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bańskiej Wyżnej
- 9) Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bańskiej Niżnej
- 10) Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Maruszynie Dolnej
- 11) Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Maruszynie Górnej
- 12) Szkoła Podstawowa w Borze;
- 13) organizacje pozarządowe.

2. Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Szaflary:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu;
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Targu;
- 3) organizacje pozarządowe.

Aktualnie na terenie gminy nie ma jednostek wsparcia dziennego w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednakże organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży zapewniają inne jednostki.

Na terenie gminy działają dwa przedszkola spełniające funkcję profilaktyczną: Gminne Przedszkole w Szaflarach oraz Przedszkole Zgromadzenia Służebnic Matki Dobrego Pasterza w Szaflarach

Mieszkańcy gminy mają możliwość korzystania z boisk sportowych. Szkoły udostępniają wszystkim chętnym obiekty sportowe funkcjonujące przy szkołach. Są to sale gimnastyczne oraz hale sportowe, przy kościele

Św. Andrzeja w Szaflarach ogólnodostępny plac zabaw dla dzieci. Na terenie gminy Szaflary brak jest Gminnego Ośrodka Kultury, kin, hal dyskotekowych itp. Imprezy kulturalne i regionalne organizowane są przez Związek Podhalan, Radę i Zarząd Gminy Szaflary. Działa 7 zespołów regionalnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych (Zaskale, Szaflary, Maruszyna Dolna, Maruszyna Górna Skrzypne, Bańska Niżna, Bańska Wyżna), a także działa Gminna Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Szaflarach.

Ponadto na terenie gminy działają zespoły sportowe: Ludowy Klub Sportowy Szaflary, Ludowy Klub Sportowy Zaskale.

Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Szaflarach raz z filią w Maruszynie Górnej. Poza działalnością ściśle związaną z udostępnianiem materiałów bibliotecznych, daje możliwość bezpłatnego skorzystania z komputera i Internetu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Szaflary corocznie organizuje kolonie dla dzieci pochodzących z najuboższych rodzin. W 2012 roku działanie to objęło 43 dzieci z 43 rodzin.

Powyższe działania mają charakter doraźny i nie zamykają się w systemie wspierania rodzin. W celu efektywnego wspierania rodzin z terenu gminy zasadne jest utworzenie jednostek wsparcia dziennego.

Mieszkańcy gminy mają możliwość skorzystania ze specjalistycznych usług oferowanych przez jednostki działające na terenie gminy. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zapewnia pomoc prawną oraz psychologiczną; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pomoc terapeuty ds. uzależnień; placówki oświatowe – pomoc pedagogów szkolnych. Ponadto pomoc rodzinie udzielana jest przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także przez działający na poziomie powiatu od 2012 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szaflary • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników socjalnych • Baza instytucji wspierających 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobocia. • Wysoki wskaźnik ubóstwa. • Wysokie koszty utrzymania rodzin • Ograniczona liczba miejsc w przedszkolu. • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę.

<p>rodzinę</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesjonalna praca pracowników socjalnych • Funkcjonowanie placówki służby zdrowia na terenie gminy • Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie gminy • Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego świadczącego m.in. pomoc prawną oraz psychologiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe do otrzymania świadczeń socjalnych i świadczeń rodzinnych). • Brak mieszkań chronionych i socjalnych. • Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym. • Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. • Utrudniony dostęp do służby zdrowia, głównie do gabinetów specjalistycznych. • Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. • Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. • Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci. • Brak placówek wsparcia dziennego
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Polityka państwa przyjazna rodzinom. • Spadek bezrobocia. • Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. • Utworzenie placówek wsparcia dziennego na terenie gminy • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. • Powołanie asystenta rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”. • Wzrost kosztów utrzymania rodzin. • Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia). • Zaniechywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. • Rozszerzenie kręgów ubóstwa (m.in. wśród osób pracujących).

<p>(pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”. • Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych. • Ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na edukację. • Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów. • Brak środków finansowych na zatrudnianie asystentów rodziny. • Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
--	--

Cele szczegółowe Programu

1. Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.
2. Tworzenie warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem.
3. Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
4. Promocja działań rodzin wspierających.
5. Współpraca w systemie pieczy zastępczej.
6. Inne zadania.

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU.

- 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym/ bezradnością

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Świadczenie pomocy społecznej	GOPS	2013-2015

rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych.		
Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloprotblemowych do przedszkoli.	GOPS, Urząd Gminy, Przedszkole	2013-2015
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu.	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły, przedszkole	2013-2015
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły,	2013-2015
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	Urząd Gminy,	2013-2015
Współorganizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin.	GOPS, Urząd Gminy	2013-2015
Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu	GOPS, GKRPA,	2013-2015
Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe	2013-2015

2) Tworzenie warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem.

ZADANIA	REALIZATORZY /PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez tworzenie młodzieży alternatywnego sposobu spędzania wolnego czasu. Zagospodarowanie terenów sportowo – rekreacyjnych na terenie gminy,	GOPS, Urząd Gminy, Placówki oświatowe	2013-2015
Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej. Nawiązanie współpracy z podmiotami pracującymi na rzecz	Wszystkie jednostki biorące udział w realizacji Programu	2013-2015

<p>rodzin, m.in. organizacjami pozarządowymi, parafiami, itp. Informowanie lokalnej społeczności o problemach współczesnej rodziny poprzez organizację konferencji, seminariów, akcji informacyjnych. Prowadzenie edukacji rodzin z zakresu podnoszenia kompetencji wychowawczych i opiekuńczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.</p> <p>Pomoc w organizowaniu ruchów samopomocowych, grup wsparcia dla rodzin z różnymi problemami, mające na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin.</p>		
<p>Działania organizacyjne Utworzenie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej samodzielnego stanowiska ds. asysty rodzinnej.</p>	GOPS	2013 - 2015

- 3) Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
<p>Diagnoza deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniechań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym</p>	GOPS	2013-2015
<p>Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów</p>	GOPS, GKRPA, Szkoły	2013-2015

uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych.		
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	GOPS, GKRPA, Szkoły	2013-2015
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny.	GOPS	2013-2015
Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe,	2013-2015
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	GOPS, Policja, Szkoły, GRKPA,,	2013-2015
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.	GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe	2013-2015
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej z rodziną na podstawie kontraktu socjalnego oraz wsparcie finansowe tych rodzin w ramach możliwości przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej.	GOPS	2013-2015
Udostępnianie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych usług psychologa, prawnika, pracownika socjalnego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Ośrodek zdrowia Policja Placówki oświatowe Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania	2013-2015

	przemocy rodzinie	w	
Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny. Opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej oraz rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych. Kierowanie asystentów rodziny do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.	GOPS		2013 - 2015
Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodzinnych. Umożliwienie kształcenia w formach szkoleniowych oraz pozaszkoleniowych. Współfinansowanie kosztów szkoleń, materiałów dydaktycznych.	Urząd Gminy		2013-2015

4) Promocja działań rodzin wspierających.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających Propagowanie idei rodzin wspierających. Wyszukiwanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej	Wszystkie jednostki biorące udział w realizacji Programu	2013-2015
Zapewnienie wsparcia rodzin wspierających. Ustanawianie rodzin wspierających oraz zawieranie umów z rodzinami	Samorząd gminny - osoby fizyczne	2013-2015

wspierającymi. Pokrycie kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające związanych z udzielaniem pomocy.		
Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających. Zapewnienie wsparcia dla rodzin wspierających.	GOPS, Samorząd gminny	2013-2015

5) Współpraca w systemie pieczy zastępczej

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Działania skierowane na przywrócenie dziecka na łono rodziny naturalnej. Dążenie do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny. Opiniowanie możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w szczególności w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia. Współpraca z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.	GOPS, PCPR, Placówki opiekuńczo – wychowawcze	2013-2015
Ochrona zdrowia i życia dzieci. Kierowanie dzieci do rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	GOPS, Policja Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2013-2015
Finansowanie opieki dzieci z terenu Gminy Szaflary. Współfinansowanie	Urząd Gminy	2013-2015

pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.		
--	--	--

6) . Inne zadania

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich Wojewodzie Małopolskiemu	GOPS	2013-2015
Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.	GOPS	2013-2015

VI. Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szaflarach.

Wójt do dnia 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją działań.